

Nr 16.

Ankom till riksdagens kansli den 15 mars 1945 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 3 § rekvisitionslagen den 30 juni 1942 (nr 583), m. m.

Genom en den 16 februari 1945 dagtecknad proposition, nr 95, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

1) Lag

angående ändrad lydelse av 3 § rekvisitionslagen den 30 juni 1942 (nr 583).

Härigenom förordnas, att 3 § rekvisitionslagen den 30 juni 1942 skall er-hålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

3 §.

Redan under fredstid skall vidtagas förberedelse till rekvisition (u t t a g n i n g) av de hästar, hundar, hästfordon, motorfordon, släpfordon, motorredskap och fartyg samt, därest Konungen finner erforderligt, jämväl de luftfartyg, vilka utöver dem, som förut stå till krigsmaktens förfogande, erfordras för dennas ställande på krigsfot (krigsmaktens första behov). Konungen må ålägga ägare eller innehavare av sådan förnödenhet skyldighet att lämna uppgifter om förnödenheten samt att låta densamma undergå besiktning och transportera densamma till plats för besiktning. Sådan skyldighet skall, där ej Konungen annorlunda förordnar, fullgöras utan ersättning. Kommun har att genom för ändamålet utsedd nämnd lämna erforderlig medverkan vid uttagningen av hästar och hästfordon. Kommun, municipal-samhälle samt köping, som icke utgör egen kommun, äro jämväl skyldiga att på därom gjord framställning lämna sådana utdrag ur vederbörliga hundskatteregister, som äro för krigsmakten nödvändiga för verkställande av uttagning av hundar.

Vad nu — — — på krigsfot.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1946.

2) Förordning

om ändrad lydelse av 5 § förordningen den 17 maj 1923 (nr 116) angående skatt för hundar.

Härigenom förordnas, att 5 § förordningen den 17 maj 1923 angående skatt för hundar skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

5 §.

Under januari månad varje år skall skattskyldig till vederbörande kommunala uppbördsmyndighet skriftligen anmäla de hundar, för vilka skatteplikt vid ingången av året förelegat, med angivande tillika av hundarnas ras, ålder, kön och färg ävensom deras militära registerbeteckning, därest sådan är åsatt.

Inträder skatteplikt — — — sätt anmäla.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1946.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de genom propositionen framlagda författningsförslagen, får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

I 1943 års krigsorganisation ingår ett väsentligt större antal hundar än i tidigare organisation. Ur administrativ synpunkt och redovisningssynpunkt uppdelas dessa i tre kategorier, stam-, reserv- och beredskapshundar. Stamhundarna, som ägas av kronan, äro med undantag av vissa permanent utplacerade vakthundar utackorderade till privata personer under den tid hundarna icke tjänstgöra. Stamhundarna äro skattefria. Reservhundarna, som äro i enskild ägo, äro knutna till försvaret medelst tjänstgöringskontrakt. De undergå specialutbildning vid armén under omkring ett år och få efter godkänd sådan utbildning armécertifikat, vilket berättigar till skattefrihet så länge de stå till försvarets förfogande. De äro efter respektive ägares bostadsort fördelade på olika truppförband. Stam- och reservhundarna äro försedda med särskilda s. k. militära hundskattmärken, som upptaga bland annat deras militära registerbeteckning. Beredskapshundarna utgöras av alla återstående, för militärtjänst lämpade hundar. De kunna antingen vara kontrakterade med arméhundväsendet, s. k. frivilliga beredskapshundar, eller tvångsvis uttagna med stöd av rekvisitions- eller beredskapsförfogandelagen, uttagna beredskapshundar. De frivilliga beredskapshundarna uppdelas i allmänna beredskapshundar och hemvärnets beredskapshundar. Av riksvärderingsnämnden har fastställts en hyresersättning av 10 öre per dygn för ianspråktagen beredskapshund. För frivilliga beredskapshundar återbäres därjämte efter vissa grunder utlagd skatt för tid, då hundarna varit inkallade.

Anskaffningen och fördelningen av hundar har hittills ombesörjts genom arméhundväsendets centrala expedition i Sollefteå. Med hänsyn till det avsevärt ökade antalet hundar i krigsorganisationen samt behovet av att snabbt kunna rekvirera beredskapshundar för vakt- och bevakningstjänst har det emellertid visat sig erforderligt att decentralisera hundanskaffningen och redovisningen av hundar. Från och med den 1 juli 1944 ombesörjes därför inom varje inskrivningsområde uttagningen av beredskapshundar av en hunddetalj, som upprättats vid varje infanteridepå samt vid Södermanlands och Skaraborgs pansarregementen. Inskrivningsområdena bilda lokala hundregistreringsområden. Vid omorganisationen har även förutsatts, att arméhundchefen skall från kommunernas hundskatteregister erhålla uppgifter på ägare till hundar, som äro lämpliga för militär tjänst samt förse de lokala militära hundregistreringsmyndigheterna med adressuppgifter till lämpligt antal sådana hundägare. Sistnämnda myndigheter skola sedan vända sig till hundägarna med förfrågningar angående hundarna, varefter uttagning — frivillig eller tvångsvis — äger rum. Därvid erhålla hundarna militär registerbeteckning.

Chefen för armén har i skrivelse den 25 november 1943 frambållit, att nu nämnda uttagningssystem förutsatte, att redan under fredstid förberedelse för rekvisition (uttagning) av hundar kunde äga rum och att åläggande kunde meddelas dels kommun att till arméhundchefen lämna begärda utdrag ur hundskatteregistren, dels ock ägare eller innehavare av hund att lämna vissa erforderliga uppgifter. I skrivelsen har hemställts, att rekvisitionslagen måtte ändras så, att de för planläggningsarbetet erforderliga uppgifterna kunde erhållas. Sedermera har arméchefen i skrivelse den 4 oktober 1944 hemställt bl. a. om sådan ändring i hundskatteförordningen, att skattepliktig hundägare vid anmälan enligt 5 § i förordningen skulle vara pliktig att uppgiva hundens militära registerbeteckning, därest sådan vore åsatt.

Föredragande departementschefen, statsrådet Sköld, har i propositionen anført följande:

»Vad först beträffar frågan om sådant tillägg till 3 § rekvisitionslagen att vederbörande militärmyndigheter beredas möjligheter att infordra utdrag ur kommunernas hundskatteregister samt uppgifter från hundägare angående deras hundar finner jag behovet därav styrkt. Det torde vara erforderligt, att utdragen ur hundskatteregistren omfatta alla hundar av för militär tjänst lämpliga raser. Skulle utdragen endast omfatta nytillkomna hundar av dessa raser, skulle nämligen arméhundväsendet icke erhålla kännedom om avgången bland hundarna. I praktiken torde de mera omfattande utdragen som regel icke bereda kommunerna nämnvärt större arbete än utdrag över endast nytillkomna hundar. I själva verket ha kommunerna efter anmaning från arméhundchefen vid två tillfällen frivilligt avgivit sådana

registerutdrag. Hinder synes ej böra möta mot att uppgifter lämnas genom tillhandahållande av kopior av hundskatteregistret i dess helhet i sådana fall, då detta tillvägagångssätt i enlighet med vad stadsförbundets styrelse framhållit kan innebära en lättnad för kommunerna. Jag förutsätter, att ett samarbete i hithörande avseenden etableras mellan de militära hundregistreringsmyndigheterna och kommunerna. Då ifrågavarande arbete med utdrag ur hundskatteregistren torde få anses ingå i den skyldighet till medverkan vid förberedelser till rekvisition, som det redan nu åligger kommun att fullgöra utan ersättning, anser jag icke anledning föreligga för statsverket att särskilt gottgöra kommunerna för berörda arbete. Vad nu är sagt om kommun bör äga motsvarande tillämpning i fråga om municipalsamhälle ävensom köping, som icke utgör egen kommun, för vilka i följd av 12 § hundskatteförordningen särskilt hundskatteregister föres.

Förslaget att skattepliktig hundägare vid anmälan enligt 5 § hundskatteförordningen skall uppgiva hundens militära registerbeteckning, därest sådan är åsatt, synes innebära en ändamålsenlig anordning. Denna skyldighet innebär ju icke något mera betydande extra besvär för hundägaren men underlättar högst väsentligt hundregistreringsmyndigheternas arbete. Därigenom erhålla dessa en säkrare identifieringsgrund än hittillsvarande uppgifter om ras, ålder, kön och färg kunna giva, varigenom snabbare kan konstateras vilka förändringar som inträffat beträffande de registrerade hundarna. Härigenom undvikes även besväret att i alla tveksamma fall inhämta upplysningar direkt från hundägarna, ett förfarande som förorsakar såväl de militära myndigheterna som de enskilda hundägarna avsevärt större extra arbete än den föreslagna anordningen.»

Utskottet.

Utskottet har ej funnit anledning till erinran mot de genom propositionen framlagda förslagen och får därför hemställa,

att riksdagen måtte bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 13 mars 1945.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid ärendets behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar *Norman, Holmbäck, Linder, Wistrand, Olof Carlsson, Björkman, Hage* och *Hallagård*;

från andra kammaren: fröken *Andersson*, herrar *Ryberg, Nilson* i Eskilstuna, *Hermansson, Cruse*, fru *Johansson*, herrar *Larsson* i Östersund och *Andersson* i Eskilstuna.